63ste Jaargang No. 5248 DAGBLAD Vrijdag 24 October 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling.
Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao.
Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney.
Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27.
Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Truman roept het Congres bijeen voor een bijzondere zitting

Het leven wordt moeilijker in Engeland.

Gil Robles ontkent samenwerking met Spaanse Republikeinen.

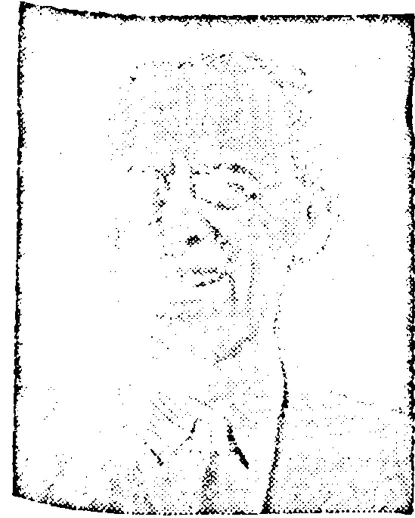
BIJZONDERE ZITTING VAN HET CONGRES.

Speaker Martin zeide, dat president Truman een bijzondere zitting van het Congres tegen 17 November zal bijeenroepen om het nood-hulpplan voor Europa in overweging te nemen.

Later werd gemeld, dat Truman het Congres bijeenriep voor 17 November om de problemen van het voortdurend stijgen der prijzen en van de Europese economische hulpverlening te bespreken. Op een persconferentie zeide Truman, dat de crisis in Europa zo ernstig is, dat hij tot Januari kan wachten om een oplossing te zoeken.

ENGELANDS ECONOMISCHE CRISIS.

Sir Stafford Cripps, minister van Economische Zaken in Engeland, diende een nota in, dat

SIR STAFFORD CRIPPS
meer uitvoer, minder invoer.

Engeland onmiddellijk zijn uitgaven ten aanzien van het bouwen van huizen en fabrieken en van het aanschaffen van nieuwe machines moet beperken met 800 millioen dollars per jaar om de hangende economische crisis te verlichten. Sir Stafford verklaarde, dat de Labourregering verwacht haar begroting met het buitenland tegen het einde van 1948 weer in evenwicht te hebben. Sir Cripps begon in het Lagerhuis een overzicht te geven van Engelands critieke economische positie. Cripps voegde er aan toe, dat het probleem van het in evenwicht brengen der handel met de dollarlanden veel moeilijker was dan dat van het in evenwicht brengen van het totaal der overzeese betalingen. Het is onmogelijk om een volledig nauwkeurige berekening te maken maar vertrouwend op verschillende gegevens kunnen wij berekenen, dat het totaal onzer overzeese betalingen tegen het einde van het volgend jaar ongeveer in evenwicht zal zijn. Onze dollarbetalingen eisen echter een veel moeilijker oplossing en dat is inderdaad het centrale probleem waarmede wij in dit land, zoals ook zoveel andere landen, te kampen hebben.

De Engelse regering maakte verdere besprekingen bekend in de import van voedselproducten uit de Verenigde Staten. Ook de invoer van tabak werd verboden. Gewaarschuwd werd dat indien de nog steeds dalende economie in elkaar stort, de Britse democratie naar alle waarschijnlijkheid ook in elkaar zakt. Hiermede zou het laatste sterke brughoofd van de Westerse beschaving verdwijnen. Kunnen wij onszelf zo onder tucht houden om onze taak uit te voeren, of zullen wij de harde feiten afwachten, die ons een oplossing dwingend zullen opleggen? Om de ondergang af te wenden moet Engeland uitvoeren en de invoer zo veel mogelijk stilleggen .Engeland zal enige imperiale voorrang opofferen in ruil voor lagere invoertarieven in de Verenigde Staten.

Cripps zeide, dat de Engelse dollarcrisis niet te wijten was aan de onmogelijkheid om genoeg goederen te fabriceren maar aan de onmogelijkheid om de goederen voor dollars te verkopen. De totstandkoming van het Marshallplan zal ons van grote steun zijn gedurende de volgende jaren, maar wij moeten echter blijven vasthouden aan het princiep, dat wij onszelf moeten helpen tot het uiterste, onverschillig wat de anderen voor ons kunnen en zullen doen. Cripps verklaarde, dat Engeland 45 millioen pond meer naar de dollarlanden moet uitvoeren dan het vastgestelde bedrag in Augustus. Engeland zal de in voer van grondstoffen uit de dollarlanden met nogmaal een 25 millioen pond per jaar verminderen.

Wij moeten, aldus Cripps, ook voedsel minder in gaan voeren uit de dollarlanden. Indien wij dit voedsel niet ergens ander kunnen vervangen dan betekent dit, dat wij slechts 2700 caloriën per dag zouden krijgen. Alhoewel dit zeer onpleizierig is, is dit nog niet noodlottig. Ons voedselverbruik zou met 7% verminderd worden. Met het verminderen van het verbruik van caloriën zou er 66 millioen pond per jaar gespaard worden.

De stopzetting van de tabaksinvoer omvat een bedrag van vijf millioen pond per jaar. Cripps verklaarde, dat het tekort aan dollars nog vele jaren kan duren. Engeland zal voortgaan de plannen uit te voeren voor de heruitrusting der spoorwegen, der electriciteitsfabrieken en der steenkoolmijnen, maar de herbouw van huizen zal sterk verminderd worden.

ROBLES ONTKENT.

Gisteren kwam Gil Robles te Lissabon aan. Hij was woedend over de berichten, die in Spanje zijn gepubliceerd over zijn politiek verbond met Indalectto Prieto en de Britse en Franse leiders. Hij zeide de A.P. met nadruk, dat zulke berichten in de pers totaal ongegrond waren en dat hij ze categorisch tegensprak. De zending, die ik vervulde, was de Britse en Franse leiders op de hoogte te stellen van onze zienswijzen. Noch ik persoonlijk noch alle Spaanse monarchisten accepteren de nota van Maart 1946 en derhalve accepteren wij ook geen vorlopige coalitieregering noch een volksstemming als de middelen om het regiem in Spanje te vervangen.

Toen hem gevraagd werd of hij ook dergelijke verklaringen aan andere personen of organisaties gedaan had, verklaarde Robles: ik legde precies dezelfde verklaring af voor al degenen, die geinteresseerd zijn in het Spaanse politieke problemen. Robles weigerde verder bijzonderheden te geven over de bezoeken, die hij aflegde. Hij bezocht o.a. Don Juan, die hem opdracht gaf te verklaren, dat hij niets had mede te delen.

DE PALESTIJNSE SITUATIE

Ahmad Sharabati, de Syrische minister van Verdediging zeide, dat Syrische legereenheden, die nabij de Palestijnse grens manoeuvres houden, tot 10.000 man zullen worden uitgebreid na de vier Mohammedaanse feestdagen, die Zondag eindigen. Libanese legerkringen te Beirut zeiden dat ook Libanese troepen manoeuvres houden in het Zuiden in de richting van de Palestijns-Syrische grens. Sharabati verklaarde, dat het Syrische leger alleen voor verdedigingsdoeleinden gebruikt zal worden en hij voegde er aan toe, dat de doorvoering van het voorgestelde verdelingsplan van Palestina een vierde millioen Arabieren zou brengen binnen de Joodse grenzen en deze Arabieren moeten verdedigd worden.

Een zegsman van het ministerie van Buitenlandse Zaken te Londen, die commentaar leverde op de verklaring van de Syrische minister van Verdediging, zeide, dat ongeveer 10000 Syrische soldaten zich langs de Palestijnse grenzen ophouden en dat Syrië zich wel bewust zal zijn, dat zolang Engeland in Palestina het mandaat voert, de verantwoordelijkheid voor de handhaving van wet en orde berust bij Engeland.

De zegsman onthulde tevens, dat Sir Alan Cunningham, de Britse Hoge Commissaris van Palestina, een tocht begon door de kleine steden en nederzettingen van het Heilig Land in een poging de bevolking duidelijk te maken, dat het Engeland ernst is de troepen terug te trekken. De bevolking wordt aangeraden zich onderling te schikken om een chaos te vermijden, wanneer de Engelsen weggaan.

TSJECHOSLOWAKIJE — VENEZUELA.

De vooroorlogse betrekkingen tussen Venezuela en Tsjechoslowakije zijn hersteld. De nieuwe Venezolaanse gezant Manuel Daginino overhandigde zijn geloofsbrieven aan president Eduard Benesj.

NOBELPRIJS VOOR DE MEDICIJNEN.

De Nobelprijs voor de medicijnen werd voor het jaar 1947 toegekend aan drie doktoren. De prijs is 48.921 dollar groot. De winnaars zijn dokter Ba Houssay van Buenos Aires, een afstammeling van een oude Franse familie en het doktersechtpaar Carl F. Cori en Gerty Cori. De heer en mevrouw Cori haalden hun graden aan de universiteit van Praag in 1920 en gingen in 1922 naar de Verenigde Staten. Zij zijn leden van de staf van de Universiteit van Washington te St. Louis, Missouri.

CARLO CARDINAAL SALOTTI †.

Te Rome overleed Carlo Cardinaal Salotti, de 77-jarige prefect van de Congregatie der Riten. Hij was reeds enige tijd ernstig ziek en werd voorzien van de laatste H.H. Sacramenten der Stervenden. Verleden Zaterdag ontving hij nog de bijzondere Pauselijke zegen. Hij was Prins van de Kerk sedert 1935. Door zijn dood is het college der Cardinalen teruggelopen tot 62 leden. Hij schreef talrijke levens van Heiligen. De begrafenis zal Maandag gehouden worden.

Ht lijk ligt in statie opgebaard in het Kanselierspaleis, waar hij woonde en dat eigendom is van het Vaticaan.

JOURNALISTIEKE VAKOPLEIDING.

Het bestuur van de stichting voor journalistieke vakopleiding is thans samengesteld. Het bestaat uit de heren L. Hanekroot, voorzitter van de Katholieke Journalisten-kring, voorzitter; Prof. Dr. R. Post, rector-magnificus van de R.K. Universiteit te Nijmegen, vice-voorzitter; C. M. Drabbe, Mr. W. Huynen, F. Oremus, leden van de R.K. Dagbladpers; C. J. Wubben van het christelijk studiecentrum en H. Hermans, secretaris van de minister-president.

het nieuws van vandaag

De economische dictator van Engeland sir Stafford Cripps hield gisteren voor het Lagerhuis een rede, waarin weder een beroep gedaan werd op het Britse volk om alles in het werk te stellen Engeland van de economische crisis te redden. Tegelijkertijd werd medegedeeld, dat het woningprobleem niet zal worden opgelost om dollars te sparen en ook dat er voedselbeperkingen verder zullen worden ingevoerd. Het zijn allemaal geen prettige mededelingen voor een volk, dat reeds zo vele jaren in zorg en angst geleefd heeft en wij vragen os af hoelang de boog nog gespannen kan blijven. Het Britse volk kan veel hebben, maar het voortdurend aantrekken van de riem om de toch al zo magere buik kan op de duur het gebeente wel eens doen kraken.

Truman heeft tenslotte toch het Congres voor een bijzondere zitting bijeengeroepen, die op 17 November gehouden zal worden ter bespreking van het waanzinnig oplopen der prijzen in de Verenigde Staten en van de hulpverlening aan Europa. Het heeft heel wat tijd genomen, voordat dit besluit er door was en met spanning wacht het uitgeputte Europa de beslissingen van het Congres af.

In de Uno wordt de hele dag maar gesproken om oplossingen voor dit en voor dat te bereiken. De heren doen niets anders dan passen en meten en aldus wordt de tijd versleten. Om moeilijkheden te omzeilen stelt men 'subcomité's in en benoemt men commissies. Het is een warboel van je welst en het is dan ook begrijpelijk, dat onlangs de minister van Buitenlandse Zaken van België naar zijn land vertrok en tot de journalisten zeide, dat hij niet meer terug zou komen, want dat het hele zaakje geen zin had.

Het lijkt wel of de hele Uno een camouflage-apparaat is met het doel de mensheid een rad voor de ogen te draaien. Het eigenlijke spel wordt elders gespeeld en het gelag wordt door het arme mensdom betaalt.

Op Curaçao werd gisteren het 25-jarige feest van 'La Union' gevierd. Er werden vele woorden van waardering gesproken voor het sociale werk van het orgaan der R. K. Volksbond, dat opgericht werd op initiatief van Z. H. E. Mons. P. I. Verriet, die toen geestelijk adviseur van de R. K. Volksbond was en jarenlang het blad alleen redigeerde. De plaatselijke bladen wijdden eveneens artikelen aan dit heugelijk feit en 'La Union' zelf verjongde zich met een nieuwe kop en stak zich in feestgewaad.

Gisteravond vergaderden de Staten van Curaçao onder voorzitterschap van den heer Römer, die met vaardige hand deze vlotte vergadering leidde, die door elf Statenleden werd bijgewoond.

Zou er nu eindelijk schot komen in de behandeling van vele zaken.

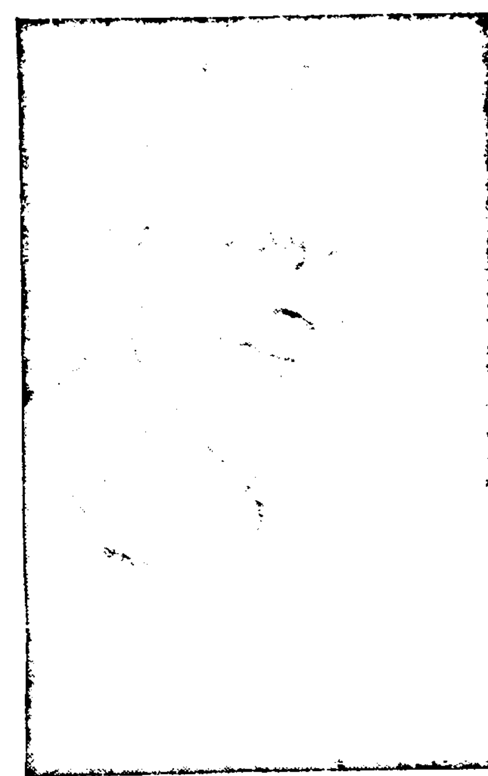
Tot slot: Roeterderoet is er weer.

Het feest van „La Union".

„Casianos' doel: Christelijke Sociale Rechtvaardigheid voor ons volk.

Moge dit blad steeds principieel blijven, aldus Pro-Vicaris Spekle.

Laten we het op de voorgrond stellen dat het gisterenavond in het R. K. Zeemanshuis een genoegelijke avond was. Inderdaad jubilea — en vooral waar het jubilea van kranten betreft — plegen immer genoegelijk te zijn; niet uitsluitend door de stemming, waarin de gasten verkeren of door de bezielende woorden van de Hoogeerw. pater provicaris C. Spekle, gesproken ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van „La Union" of de waarderende woorden van onze voorzitter van de Curaçaosche Persvereniging, de heer Is. Bloch, die à l'improviste speciaal de heer Constan Cassiano in hartelijke bewoordingen huldigde, maar veel meer nog door het feit, dat we nog eens in de Kring gezellig kunnen nakaarten over die tijd van weleer, over de tijd van „La Union" en de staking der bootwerkers, een en ander onder genoegelijke kout en koele dronk.

CONSTAN CASIANO
gedurfd en moedig.

Nu ja, de boog kan niet altijd gespannen blijven en „La Union" zal tenslotte eerst weer 15 jaar lang door de journalistieke rijstebrij berg heen moeten werken, willen we weer een echt „La Union feest" hebben.

Voorts merken wij nog op dat „La Union" gisteren in een feest-editie en met een nieuwe kop is uitgekomen, met tal van wetenswaardige artikelen — uiteraard afgestemd op het zilveren bestaan — van de hand van Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. P. I. Verriet, de vorige redacteur pater Reg. Dellaert, pater W. M. Brada en de voorzitter van de R. K. Volksbond, de heer J. M. P. Kroon.

De avond werd geopend door de heer Constan Cassiano, die als volgt sprak:

Uit naam van het Bestuur van de C.R.K. Volksbond en van de Redactie van La Union heet ik U allen van harte welkom in ons midden.

Met ware genoegen zien wij, dat U gehoor had willen geven aan onze uitnodiging om van avond hier aanwezig te zijn op deze intieme receptie, teneinde samen met ons dezen heugelijken dag te herdenken.

Volstaan wij op dit ogenblik alleen met onzen dank te betuigen, dan gaat onze gedachte op de eerste plaats aan Zijne Hoogw. Excellentie Monseigneur Verriet, onze geërbiedigde Kerkvorst, die 25 jaar geleden, het initiatief had genomen om de La Union als orgaan van onze Bond in het leven te roepen, en 9 jaren lang zijn beste krachten er aan te wijden, om zijn bestaan te verzekeren.

Het drukt ons dat Mgr. door gezondheidsredenen verhinderd is dezen avond in ons midden te zijn, waarom wij ook aan den Hoogeerw. Pater Provicaris, waardige vertegenwoordiger van Mgr. hier aanwezig, willen verzoeken onzen welgemeenden dank aan Mgr. te willen doen toekomen, voor de morele steun welke wij te allen tijden van Zijne Excellentie hadden mogen ondervinden, met den wensch dat de goede God moge behagen, zijn voor ons zoo dierbaar leven voor nog vele jaren te sparen, voor het welzijn van ons Katholiek volk en Curaçao in het algemeen.

Verder dank ik een ieder die ons heeft bijgestaan in onze strijd gedurende al die jaren voor het bereiken van ons ideaal nl. dat de Christ. Sociale Rechtvaardigheid deel moge zijn van ons volk.

Namens Z. H. Exc. Mgr. P. I. Verriet sprak de Z. E. pater pro-vicaris C. Speklé de volgende rede uit.

Het is voor mij een grote eer, dat ik op dit zilveren feest van „La Union" mijn hartelijke gelukwensen mag aanbieden aan de hooggeachte heer Redacteur Cassiano en zijn trouwe medewerker J. Kroon, en wel uit naam van Z. Hoogw. Exc. Mgr. Verriet, die, tot zijn spijt, niet tegenwoordig kan zijn op deze feestelijke bijeenkomst. Toch missen wij Mgr. Verriet op dit feest, want hij was de Oprichter en gedurende 9 jaar de eerste redacteur van La Union. In de zieltogende éénjarige Volksbond blies hij een nieuwe levenskracht en het orgaan van de Volksbond werd met zo'n stuwkracht en energie geredigeerd, dat het in korte tijd de 5000 abonnementen overschreed.

Zijn waardige opvolger, de heer Casiano, was met dezelfde vooruitstrevende moed van de eerste redacteur bezield, en nog steeds staat „La Union" op de bres, om sociale mistoestanden frank en vrij aan te wijzen en het volk op te voeden in sociale deugden en te vechten voor rechtvaardige levensverbeteringen van de gewone werkman.

Daarom alle lof en eer aan de Staf van La Union, want met voldoening moeten wij erkennen, dat deze Heren de deugden van goede Persmannen kennen en beoefenen.

Dikwijls noemt men de Pers een school voor volwassenen, een grootmacht in het publieke leven, een nevenregering in de Staat, de dictatuur van de Openbare opinie, en niet zonder reden.

Toen de Boekdrukkunst werd uitgevonden, glimlachte menig sceptisch monnik en voorspelde: „De copie-isten krijgen ze er toch niet onder"; Machiavelli meende dat men er nooit in zou slagen, om een groot leger met vuurwapens te voorzien, Napoleon geloofde niet dat stoom ooit zou kunnen dienen als drijfkracht ter zee. Het is met de drukkunst gegaan zoals met het kruit en de stoom: zij hebben overwonnen en heel wat op de wereld veranderd.

Ik herinner mij, dat wij in onze Gymnasium-jaren een verhandeling kregen te schrijven over de vraag: of de Pers de publieke Opinie maakt, of omgekeerd: de publieke opinie maakt de Pers. Het was voor ons een zeer moeilijk probleem.

Toen echter in het jaar 1935 een aantal Franse journalisten een bezoek bracht bij de Paus, zei Pius XI: „Gij, heren journalisten, gij vertegenwoordigt de grootste macht. Soms zegt men dat die macht onderdrukt wordt door de publieke opinie, maar dat is vals, dat is een dwaling, want de Pers maakt de publieke opinie."

Deze uitspraak wijst op de macht en op de verantwoordelijkheid van de Pers. Denkt slechts aan het overwegend belang van de publieke opinie: de Pers vormt en leidt deze opinie. Hoe groot is dus de macht van een krant.

Het godsdienstigste volk van de wereld, dat niets anders dan slechte bladen zou lezen, zou na 30 jaar goddeloos zijn. Menselijker wijze gesproken kan niemand of niets het uithouden tegen een slechte Pers. De Pers is werkelijk een grootmacht en beheerst de wereld.

Het spreekt vanzelf dat deze grote macht en invloed ook groot verantwoordelijkheidsgevoel vereist. Goed werk eist hier theoretische en praktische wijsheid, technische vaardigheid en intellectuele bekwaamheid en gezond oordeel: de Geest te dienen en niet de Mammon, de waarheid en niet de leugen, gedachten en geen personen.

Ziedaar het streven van La Union, die in navolging van Wilhelm Tell, altijd de appel treft en niet het hoofd.

Daarom, Heren van de staf van La Union, gij, die deze jour-

nalistieke deugden steeds hebt beoefend, ons saluut! Moge dit blad steeds principieel blijven, trouw aan God en Land, mogen de heren redacteur en medewerker de vruchten zien van hun stoere arbeid.

Na de Hoogeerwaarde Pater C. Spekle nam de Heer I. Bloch de voorzitter van de Curaçaose Persvereniging het woord om op hartelijke wijze de redactie van 'La Union' en in het bijzonder de heer Casiano geluk te wensen.

Het redigeren van een blad is, aldus de heer Bloch, geen gemakkelijke taak, maar de redactie van „La Union" heeft zich op waardige wijze van deze taak gekweten. Een jubileum van „La Union" is een jubileum van den heer Casiano.

Uitvoerig schetste de heer Bloch de verdiensten van den Heer Casiano vooral ook als collega, die zulk een groot aandeel heeft gehad bij de werkzaamheden van de Curaçaose Persvereniging. Zijn kundige adviezen en ervaring in het verenigingsleven bracht de Persvereniging veel profijt. De heer Casiano, die zulk een ruim aandeel heeft in het sociale leven o.a. ook als voorzitter van dit zeemanshuis, heeft door zijn werk aan 'La Union' zeer velen aan zich verplicht.

De heer Bloch eindigde zijn toespraak met het bestuur van de R. K. Volksbond en de redacteur en medewerkers van 'La Union' nogmaals allerhartelijkst geluk te wensen en hij sprak de wens uit, dat alle aanwezigen het 50-jarig jubileum zouden mogen medevieren.

Het werk van 'La Union' is een belangrijk werk voor de Curaçaose gemeenschap.

Nog lang daarna bleven vele genodigden bijeen en deden zich later op de avond te goed aan een keur van koude schotels, die oog en tong streelden.

Het was bij twaalven toen de laatste gasten zich huiswaarts spoedden.

Römer leidt eerste vergadering.

Mooie opkomst bekroond met vlot verloop.

De overigens zeer korte en vlotte Statenvergadering van gisteravond werd bijgewoond door al'e in dit Staatsdeel vertoeverde leden. Dit mag als eerste succes op rekening van de nieuwe voorzitter **E. A. Römer** worden gedebiteerd. De vlotheid en de kortheid van de vergadering waren ook te danken aan het tactisch optreden van laatstgenoemde, die te zijner tijd gezag toonde.

Het was 8.20 uur (moge de nieuwe voorzitter het zo ver zien

VOORZITTER ROMER in vlotte vaart.

te krijgen, dat de vergaderingen in den vervolge op tijd kunnen beginnen) toen de heer **E. A. Römer** voor het eerst als voorzitter de Statenvergadering opende.

Als eerste punt van de agenda kwamen de „ingekomen stukken" aan de beurt. Hiervan was de vaststelling van de lijst met candidaten voor de Ronde-tafel-conferentie nummer één. De heer **Mr. Henriquez** stelde voor om de vaststelling van deze lijst uit te stellen tot de volgende week teneinde de twee nieuwe leden in de gelegenheid te stellen zich in de quaestie in te werken, alvorens hun stem te geven. Spr. motiveerde zijn voorstel met te zeggen, dat de omstandigheden veranderd waren en dat men hiermede rekening moet houden.

Na de nodige woorden van het obstructie-trio, Maal — Jonckheer en Eman, werd het voorstel goedgekeurd.

Nadat de voorzitter de onjuiste beweringen van het obstructie-trio had gelogenstraft, kwamen onderstaande punten aan de beurt:

Ontwerp-landsverordening tot wijziging en aanvulling van de 14e Mei 1930, houdende bepalingen omtrent beëdigde vertalers.

Ontwerp-landsverordening tot wijziging van het besluit van de 21e Juni 1945 (P.B. 1945, no. 93) houdende bepalingen omtrent het besturen van motorrijtuigen ten behoeve van de militaire dienst, bekrachtigd bij landsverordening van de 21 Juli 1946 (P.B. 1946, no. 118) (1947 — 1948 — 27).

Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Algemene Politiekeur 1917 (P.B. 1936, no. 48) (1947 — 1948 — 28).

Deze punten werden alle vlot afgehandeld en de voorzitter vervolgde hierna met de rondvraag.

Dr. Maal deed een beroep op het bestuur om de heer Dr. Wasserman te benoemen tot Directeur van Landswatervoorzieningsdienst.

De heer Eman, die deze keer de havenquaestie van Aruba onder het avondlicht bracht, werd door voorzitter Römer erop attent gemaakt, dat dit geen onderwerp voor de rondvraag was.

Om 9.45 uur sloot voorzitter Römer zijn eerste gepresideerde vergadering.

WACHTDIENSTEN:

C.P.I.M.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur J. Korevaar, tel. 255; of 843/844 Hotel.

Personeel Afdeling: J. G. Borreman, Negropont 74 A, tel. 525.

Materialen Afdeling: W. Batelaan. Hotel, kamer 38, tel. 843/44.

Geneeskundige dienst: 25.10 (12.30) — 27.10 (7.30): Dr. De Loos, tel. 1014; bij geen gehoor tel. 289.

C.S.M.

Rederij: I. J. Hooftman, tel. 398.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458 — 551: 23 — 8 P. C. Heitlager, tel. 288.

Dok Afdeling: J. Kraan, tel. 228.

DR. TH. VAN ERP.

Naar men ons van bevoegde zijde mededeelt, is Dr. Th. van Erp, arts, medicus bij de CPIM, momenteel met verlof in Nederland, op 22 October jl. aan de Universiteit te Leiden gepromoveerd tot doctor in de geneeskunde.

Hoe wordt het volk van Curacao vertegenwoordigd?

Er zal binnenkort een rondetafel conferentie gehouden worden, en men beschouwt deze conferentie niet als een conferentie waar door omstandigheden niet alle leden aan kunnen deelnemen, doch als een aparte conferentie, reden waarom men nieuwe leden wenst voor deze conferentie en niet genoegen neemt met de vroeger reeds aangestelde leden van de rijksconferentie, die nog nooit bijeenkwam.

Het zou logisch zijn, dat de leden die konden komen zouden gaan. Neen, men gaat nu nieuwe leden aanstellen, zonder zelfs de benoemde uit te nodigen.

De nieuwe methode, waarop Curaçao nu vertegenwoordigd wordt, trof ons. In een rede van de heer Gomez zagen we, hoe hij er een voorstander van is en zelfs spreekt van de „enigste democratische vertegenwoordiging" aldus de tekst van de rede, (zie La Union 16 Oct. j.l., waar de rede in het Papiements werd afgedrukt, zoals we meenden gehoord te hebben. Ook staat het daar gedrukt, dat de enigste manier waarop het gebiedsdeel vertegenwoordigd kan worden werkelijk kan geschieden door de Staten en de Politieraden).

Het was ons toch wel wat vreemd, dat zo te moeten lezen. Hoe hebben we het nu? Hoeveel keer hebben we niet gehoord en met recht, dat de politieraden nu toch helemaal geen vertegenwoordiging zijn van onze eilanden. Hoorden we het niet tallo-ze malen dat b.v. Aruba toch niet vertegenwoordigd kan heten door een politieraad van twee leden (de voorzitter zit er ex officio bij) die een wenselijkheidsbegroting kunnen opmaken?

Zeggen de Curaçaose verslagen niet, dat er maar heel weinig belangstelling is voor de politieraden zoals kan blijken uit het bitter klein aantal, dat gaat stemmen voor die raden?

Wist de heer G. niet, dat men de laatste keer in Aruba b.v. maar thuis bleef, daar het „binnenkort" toch opgeheven wordt? Iets wat we niet goedkeuren, doch iets dat bewijst, dat de vertegenwoordiging werkelijk geen volksvertegenwoordiging is.

De mensen zijn de politiek beu, doch we wensen toch wel dat, zo Curaçao spreekt, het ook werkelijk Curaçao is dat spreekt. Niet aan Politieraden, die toch niet eens met het enthousiasme van een gemeenteraadverkiezing bijeen zijn gekomen, ineens de naam geven van de „enigste mogelijk democratische vertegenwoordiging" van het gebiedsdeel.

Het houdt een belediging in voor de Staten. Of is het om diplomatisch te zeggen, dat de Staten werkelijk Curaçao niet vertegenwoordigen, niet van weg de „holder de bolder verkiezing" van November twee jaar geleden en niet van wege de aanmerkelijke wijzigingen, die dit college onderging, zodat het beter zou zijn, dat we een nieuw college kozen. Er moest eigenlijk in de wet een soort van artikel staan, waarin bepaald werd, dat slechts zoveel procent van de Staten mag aftreden, wil men niet verplicht zijn tot het houden van nieuwe verkiezingen. Dit laatste is echter onmogelijk daar politici van het kaliber van de democraten natuurlijk ook van dit artikel misbruik zouden gaan maken, zodat we niet slechts geen vergaderingen zouden krijgen, doch ook een serie verkiezingen.

De oplossing om Curaçao te vertegenwoordigen op de rondetafel conferentie, door Raden van Plitie en Staten lijkt ons niet juist.

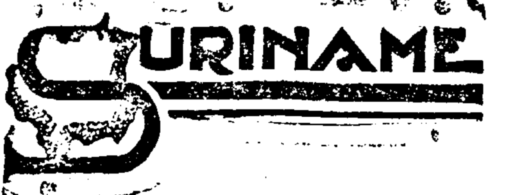
Keuze van bovenaf wordt natuurlijk niet modern gevonden (ofschoon dit zonder veel opmerkingen gebeurd is bij een dollarcommissie, waarvan de vertegenwoordigers van Curaçao gelukkig zonder politieraden zijn benoemd).

De oplossing leek ons algemene nieuwe verkiezingen. Wat voor een vervelende tijd een verkiezingstijd op Curaçao dan ook mag zijn, wegens het doen herleven van alle mogelijk bestaande, niet bestaande, kunnende bestaan, of mogelijk bestaan hebbende tegenstellingen. En dat alles zo fris van de lever.

Het is wonderlijk, dat er zo weinig over deze soort van vertegenwoordiging van Curaçao zoals de „hoge regering" nu jammer genoeg (op instigatie van wie?) uitkoos, geschreven en gesproken wordt. Het is een blijk van de eigenlijk weinige politieke belangstelling, die zich slechts concentreert om, „**Geef ons een beter regeringsstelsel.**"

Nog steeds houden we, dat indien sneller staatkundige hervormingen waren ingevoerd, b.v. vlak na de rede van H.M. de Koningin in Dec. 4 of daarvóór reeds tussen 1937 en 1942, Curaçao van veel politieke rompslomp en verwarring gespaard gebleven zou zijn.

De vertegenwoordiging van Curaçao door......Politieraden is weer een nieuw experiment, dat veel critiek opwerpt.

SURINAMEDAG TE AMSTERDAM.

Op Zaterdag 15 November zal le Koninklijke Vereniging Indisch Instituut te Amsterdam in samenwerking met de vereniging „Ons Suriname" in het gebouwencomplex van het Instiuut een „Surinamedag" houden.

Er zal speciale voorlichting in een museum gegeven worden, er zullen voordrachten worden gehouden en zang- en dansnummers ten beste worden gegeven, terwijl een Surinaams middagmaal de schakel zal vormen tussen middag en avond.

NIEUWS UIT SURINAME.

—Gisteren werd het vliegveld „Zanderij" door de Noordamerikaanse autoriteiten overgedragen aan de Nederlandse regering. De heer Robert F. Edgar deed de overdracht.

— De Staten hebben de brief van de Minister van Overzeese Gebiedsdelen in overweging genomen, welke brief een voorstel inhield om acht leden instede van zes naar de Ronde-tafel-conferentie te sturen.

— In de maand Januari van dit jaar schreven de Staten een brief aan de Gouverneur, waarin zij te kennen gaven liever te wachten met de benoeming van een vertegenwoordiger in Nederland, daar zij hoopten, dat de herziening van de Staatsregeling spoedig zou komen. Het is nu echter gebleken, dat de toestanden dergelijk veranderd zijn en de Staten verzoeken de Gouverneur om nu de heer Dr. Raymond H. Pos voor deze functie aan te wijzen.

K.S.C.

Voetbal: Zaterdag 25 October: 4 uur n.m. S.V. „L.W.V." — S.V. „Postkantoor.

Zondag 26 October 3 uur n.m. „De Ster" — „Stormvogels"; 4.30 n.m. „D.S.V." — „Dos Caminos".

Baseball: Zondag 26 October 10 uur v.m. „Sithoc" — „El Deportivo Venezuela".

BEDREIGING VOOR DE BINNENLANDSE SCHEEPVAART.

De binnenlandse scheepvaart in Europa wordt bedreigd met een volkomen stilstand, als gevolg van de geweldige droogte van de laatste zomer. De Rijn is tot Zwitserland zo goed als onbevaarbaar. Slechts gedeeltelijk geladen schepen kunnen de Rijn opvaren van Rotterdam tot Rhurort. Het transport van kolen, voedsel en graan is echter onmogelijk. Intussen stapelen de goederen zich in de Rotterdamse opslagplaatsen op.

Dit verschijnsel heeft zich reeds in 1921 voorgedaan, toen de Rijn tengevolge van de droogte voor drie maanden niet te bevaren was.

Volgens deskundigen zal de huidige toestand tenminste tot December duren.

„IN DE SCHADUW VAN DE ROOD-WITTE VLAG........"

De Republikeinse president Soekarno, zeide in een rede, welke hij Maandagavond te Solo hield, dat het precies drie maanden geleden was, dat de „aanval" op de Republiek begon. Hij zeide verder: „Onze nationale aspiratie is dat het Indonesische volk zal leven als een vrij volk, onder leiding van een vrije regering in de schaduw van de roodwitte vlag. De republiek is slechts een voorlopig resultaat, want onze aspiraties omvatten geheel Indonesië."

GESCHENK VAN KUNSTENAARS AAN DE KONINGIN.

De Nederlandse kunstschilders zullen H.M. de Koningin bij haar vijftig-jarige regeringsjubileum een collectie eigen werk aanbieden, verzameld in een album. Het initiatief daartoe gaat uit van de Vakgroep Kunstschilders in de Nederlandse federatie van beroepsverenigingen. Ieder lid kan werk van bepaalde afmetingen inzenden dat, in passepartout gezet, in het album bijeen wordt gebracht. De firma Steyn in de Warmoesstraat in Amsterdam neemt de technische verzorging op zich.

H.M. de Koningin, die zelf werkend lid is van de Vakgroep, heeft zich bereid verklaard het geschenk te aanvaarden. Deelnemende kunstenaars kunnen hun werk inzenden bij Gerard van Vliet, Stadionkade 42, Amsterdam Z.

CHOLERA-EPIDEMIE BREIDT ZICH UIT.

De cholera-epidemie in Egypte heeft sedert haar uitbreken een maand geleden reeds 3000 slachtoffers geëist. Om uitbreiding te voorkomen, zijn rigoureuze maatregelen genomen: zo is het hele Egyptisch spoorwegverkeer stil gelegd.

De Syrische autoriteiten hebben de Syrisch-Palestijnse grens voor al het uit Egypte komend reizigersverkeer gesloten. Zelfs is men bevreesd dat de epidemie naar Griekenland zal overslaan en hebben vliegtuigen grote hoeveelheden D.D.T. insectenpoeder boven Athene uitgestrooid.

G. W. M. HUYSMANS.

Z.E. Dr. G. W. M. Huysmans, Nederlandse minister van Economische Zaken, zal aan het hoofd staan van de Nederlandse delegatie op de arbeidsconferentie te Havana. Deze conferentie zal op 21 November worden geopend.

BEURSNOTERINGEN AMSTERDAM.

Conversielening 99¼. Koninklijke 464½. Unilever 299¼. Philips 390¼. AKU 167¼. Ned. Scheepvaart Unie 196½, HVA 244½, Delimy 176, Amsterdam-rubber 170¼.

Voornaamste prijzen van de olieplantages bleven onveranderd of iets beter, industrieën meestal iets lager.

„NIEUW AMSTERDAM".

Door enige veranderingen en verbeteringen is de tonnage van het schip „Nieuw Amsterdam" van de 36.287 ton gebracht op 36.667 ton. Dit schip is 's werelds zesde grootste schip en zal op 29 October van Rotterdam uit naar New York varen.

INDUSTRIALISATIE VRAAGT 2 MILLIOEN KRACHTEN.

„Alleen industrialisatie kan tot nieuwe welvaart leiden. Er zal dan echter moeten worden voorzien in de plaatsing van 2,2 millioen Nederlanders in onze nationale industrie, welke zich in hoofdzaak zal moeten toeleggen op het vervaardigen van kwaliteits-exporteproducten", aldus Prof. Dr. G. Holst, directeur van Philips, tijdens de gehouden bijeenkomst van de kring Zuid-Limburg van de maatschappij voor nijverheid en handel.

Een handicap is, volgens Prof. Holst, het gebrek aan ingenieurs. Voor de gehele industrie zijn er slechts 2000 ter beschikking. Van hen werkt een derde deel bij de B.P.M., Philips en de Staatsmijnen. Met het oog op de industrialisatie en het daaraan verbonden researchwerk zijn 500 nieuwe ingenieurs per jaar nodig, die Delft leveren kan.

De School en de Lichaamlijke opvoeding

door

M. BECKERS.

II.

In de voorafgaande beschouwing hebben we getracht de waarde van de lichamelijke vorming aan te tonen, we gaan nu over tot de behandeling van het practisch gedeelte. Een vraag die hier al direct naar voren komt is, hoeveel lestijden moet men dan aan dit vormingsaspect besteden. De school is krachtens haar wezen het instituut van de verstandelijke vorming. Men moet bij het bepalen van de juiste verhouding niet de lichamelijke opvoeding als vak plaatsen naast een ander vak, maar men moet de tijdsduur besteed aan de verstandsvakken plaatsen naast de tijdsduur besteed aan de lichamelijke opvoeding.

De meningen omtrent de tijdsduur die men aan de lichamelijke vorming wenst te besteden zijn zeer uiteenlopend. Er zijn zeer bekende physiologen, die althans voor de lagere klassen eisen dat men per dag een half uur uittrekt voor de lichamelijke vorming. Als men denkt aan de geweldige overgang die het schoolgaan vormt voor het kind, als men denkt aan de uitkomsten van de moderne psychologie en van de dagelijkse ervaring, die ons leren dat het spel de kinderpsyche het meest nabij komt, dan lijkt deze eis nog niet eens zo overdreven.

Moderne landen, ik denk hierbij o.a. aan Amerika, hebben de waarde van de lichamelijke vorming op school ingezien en in de practijk in werkelijk ruime mate ingevoerd. Gymnastiek, spel en sport verhogen op de Amerikaanse school de gezondheid en levensvreugde der ll. In landen als Engeland en Rusland is de verplichte invoering reeds geruime tijd een feit. Nederland staat bekend als een land, dat vernieuwingen slechts zeer geleidelijk invoert. Dit heeft in elk geval het voordeel, dat dan het nieuwe gewoonlijk een duidelijker vorm aangenomen heeft, hetgeen behoedt voor misvattingen. Ook in Nederland is men reeds zo ver, dat men tot verplichte invoering van de lichamelijke vorming is overgegaan. Op de lagere school wordt voor de twee laagste klassen drie keer een half uur, voor de volgende klassen twee keer drie kwartier uitgetrokken.

De algemene opvatting is, dat dat dit een minimum is waaraan zeker niet getornd mag worden. Op de vraag welke tijdsduur wij hier op Curaçao voor lichamelijke opvoeding zouden wensen te zien uittrekken, antwoorden wij dan ook minstens twee lesuren per week.

Is er op Curaçao belangstelling voor de lichamelijke vorming. Verblijdend en zeer hoopvol was het deze belangstelling hier van diverse kanten te mogen ondervinden. Onze inspecteur Dr. Goslinga toonde dit door het zoeken van een bevoegde leerkracht, verder op propaganda-avonden, die wij reeds mochten houden. Belangstelling van de zijde der collega's bleek zeer groot.

Echter ook buiten het onderwijs gaat men deze materie niet ongemerkt voorbij, getuige een uitnodiging van de Rotary Club en daarna van de C.B.L.O. om voor hun leden de waarde van de lichamelijk vorming nader uiteen te zetten.

Hoe is het momenteel in de practijk gesteld met de lichamelijke vorming op Curaçao?

De als minimum gestelde eis van twee lestijden wordt op geen enkele school bereikt. Als voorbeeld neem ik de Gouvernements-Muloscholen, de Hendrik en Wilhelminaschool, die er waarschijnlijk in dit opzicht nog het gunstigst voorstaan. Aan genoemde scholen wordt per klas een lestijd uitgetrokken voor de lichamelijke vorming. Er is één gymnastieklokaal aanwezig voor beide scholen, dit is weinig om voor beide scholen voor elke klas twee uren per week uit te trekken. Er werd gezocht naar een andere oefen gelegenheid. Het was het Hoofd der Hendrikschool de Heer J. H. Sprockel, die wees op een terrein achter het Israëlietisch kerkgebouw. Op de aanvrage om dit beschikbaar te stellen mochten wij nog steeds geen antwoord krijgen.

De gymnastiekzaal heeft enkele verbeteringen hard nodig. Een verzoekschrift mede ondertekend door de Hoofden van Hendrik en Wilhelmina-school en de Dir. van de A.M.S. heeft tot nu toe nog geen succes. De katholieke Muloscholen kennen althans in de hogere klassen geen lichamelijke opvoeding. Op de lagere scholen wordt dikwijls door niet voldoende bevoegde leerkrachten les gegeven of de lichamelijke vorming blijft geheel achterwege. De hulpmiddelen waarover veel scholen beschikken zijn onvoldoende om blijvend de belangstelling der ll te trekken.

Hoe komt het dan, dat ondanks de aanwezige interesse, de lichamelijke opvoeding toch nog zo onvoldoende wordt ingevoerd? Welke zijn de hinderpalen die de doorvoering in de weg staan?

Er is een onvoldoende aantal gymnastiekzalen.

Er is onvoldoende gelegenheid, voor het beoefenen van het openluchtspel.

Er is onvoldoende gelegenheid voor het beoefenen van de zwemsport in schoolverband. Momenteel bouwt men een zwembad in de nabijheid van het stadion. Dit opent mogelijkheden voor het aan die kant gelegen stadsdeel.

Een tweede zwembad op een gunstige plaats in het andere stadsdeel gelegen zou ook voor de daar aanwezige scholen de mogelijkheid openen om het school zwemmen door te voeren.

Er zijn te weinig leerkrachten, die in deze richting speciaal gevormd zijn. Op Curaçao is er echter één school welke een uitzondering vormt, dat is de Islaschool. Men beschikt daar over een volledig bevoegde leerkracht, de lichamelijke opvoeding is er ingevoerd in dezelfde mate als op de scholen in Nederland.

Het zal u duidelijk geworden zijn, dat de leer van de lichamelijke opvoeding een grote vooruitgang heeft doorgemaakt. Er is een komen en gaan geweest van verschillende methoden. De modernste richtingen steunen voor een belangrijk gedeelte op uitkomsten van de moderne psychologie en kinderpsychologie. De toepassing eist speciale studie in deze richting. Voor Mulo en Middelbare scholen moet men daarom eisen een volledig bevoegde leerkracht. De lagere school echter zou zeker gediend zijn, als men beschikte over een leerkracht, die ambitie en geschiktheid had om voor zijn school de lichamelijke opvoeding te verzorgen. Het is mijn overtuiging, dat een voldoend aantal deze ambitie heeft en zich ook de moeite zou willen doen de geschiktheid te verwerven, indien voor hun de mogelijkheid hiertoe geopend werd. Ik denk hier aan een opleiding niet voor vak J, maar voor lichamelijke oefening L.O., die dan misschien gelijk te stellen ware met een lage acte voor een der talen.

Voor alles hebben we op het ogenblik de steun nodig van de Staten van Curaçao. Aan de hand van het besproken hebben zij de plicht om na te gaan of men hier te doen heeft met een belang voor het Curaçaose kind en daarmede voor het Curaçaose volk. Mocht men tot deze overtuiging komen en kan het land die financieele offers die hiermede gepaard gaan dragen dan diene men dit onverwijld in practische daden om te zetten.

Tot slot zou ik deze opmerking willen maken. Door het behandelde hoop ik de belangstelling voor dit aspect van de schoolvorming nog meer gewekt te hebben. De beschouwing van de momentele toestand wil geenszins zeggen, dat ik geen waardering heb voor hetgeen op Curaçao op Onderwijsgebied reeds werd gepresteerd. De korte eigen ervaring heeft hiervoor een sterke bewondering gewekt. Ik zou echter willen meebouwen aan de gestadige vooruitgang van onze schoolopvoeding, in het belang van onze Curaçaose jeugd.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Het begin of het einde" 7 en 9.15 uur.

ROXY: „The Brasher Doubloon" 7 uur; „Hot Cargo" 9 uur.

CINELANDIA: „The Virginian" 8 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 26 October as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Passanggrahan, telefoon 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 24 October as. worden waargenomen door: Botica Centraal (Otrabanda) Bredestr. 45, tel. 2281 en Botica Wilhelmina, Hendrikplein 7, tel. 2380..

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël", Columbusstraat.

Vrijdag 24 October te 18 uur: Avonddienst en Sabbatwijding.

Zaterdag 25 October te 8.30 uur: Ochtenddienst. Schriftlezing Genesis 12 t/m 17.

CUROM:

Vrijdag: 18.30 Kinderuitzending (N.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Wij vragen uw aandacht voor muziek van Semmy Gahn; 20.000 Nieuws; 20.15 Symph. Jazz; 20.30 Zuigelingenzorg, door Zuster C. J. van Meggerden; 20.45 Naar de stad (Gev. Progr.); 21.30 De wereld schrijft; 21.35 L'heure violette; 21.55 Nieuws.

Zaterdag: 13.05 Lunchmuziek; 13.30 Nieuws; 13.45 15 minuten met Mischa Elman.

SCHEEPSBERICHTEN.

23 October.

Joe C. S. Blackburn van Cristobal; Zeehond naar Trinidad; Santa Teresa naar La Guayra; Kralendijk van Bonaire; Baralt van Pto. Cabello; Trajanus van Antwerpen; San Juan naar Aruba; Argentina naar Barranquilla; Telamon van New York; Manto naar La Guayra; Olympic Pioneer van Maracaibo; Carmen Victoria van Aruba.

MODERNISERING HAVEN VAN CURAÇAO.

Gelijk bekend is door de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Curaçao eind 1945 een Commissie ter bestudering van het havenvraagstuk op Curaçao ingesteld. Op de Curaçaose begroting voor het jaar 1948 is een eerste termijn voor de modernisering van deze haven uitgetrokken, die door de Staten van Curaçao goedgekeurd werd. Bovendien heeft dit college daarna herhaalde malen aangedrongen dit project met kracht aan te pakken, wat in de praktijk ook gebeurt. Toen Ir. Jhr. J. van Heemskerck van Beest, Directeur van Publieke Werken te Amsterdam, enige maanden geleden in dit Staatsdeel was, in verband met een uit te brengen advies over de nieuwe haven van Aruba, is deze gelegenheid ook aangegrepen om zijn zienswijze in de nieuwe havenplannen van Curaçao te horen. ......

Korte tijd geleden kwam het Departement van Openbare Werken gereed met een voorlopig rapport, dat enige schetsplannen bevatte. Deze plannen zijn in een vergadering van de Havencommissie uitvoerig besproken, waarbij de vergadering zich unaniem uitsprak voor het plan tot het bouwen van een havencomplex aan de Oostzijde van het Schottegat. Dit complex bevat o.a. verschillende pieren.

De Commissie kwam het verder gewenst voor, de leden die bij de uitvoering van het plan betrokken zullen zijn, enige havens in de omtrek te laten bestuderen. Om deze reden zullen Zaterdag a.s. met het s.s. Trajanus van de K.N.S.M. de Heren Ir. J. F. Groote — Directeur van D.O.W., Ir. J. C. Dudok — ingenieur bij voornoemd Departement en M.C. Cadjéres — Havenmeester, een korte studiereis gaan ondernemen langs Carthagena, Pto. Limon en Cristobal, terwijl indien mogelijk, per vliegtuig of anderzins nog een paar andere havens in de buurt van genoemde steden in ogenschouw zullen worden genomen, zoals die van Barranquilla en Bilbao.

Wereldnieuws

PLAN TEGEN NOORDAMERIKAANSE DOLLARSLAVERNIJ.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Andrei Zhdanov, lid van het Politiek Centraal Comité van de Russische Communistische Partij, ontvouwde op de conferentie der negen communistische partijen, welke conferentie onlangs in Polen werd gehouden, een plan ter bestrijding van de dollarslavernij der Verenigde Staten van Noordamerika.

Andrei zeide op de vergadering dat de Sovjet Unie genegen zou zijn met de kapitalistische Europese mogendheden samen te werken op basis van wederkerigheid en onderlinge plichtsbetrachting. Zhdanov verklaarde dat de Europese landen best konden samenwerken, ongeacht hun politieke stelsels en hij deed een beroep op de communistische partijen om een gezamenlijke actie te beginnen ter bestrijding van de Noordamerikaanse dollarslavernij.

De Russische bladen „Pravda" en „Cultuur en Leven" hadden het voorstel van Andrei Zhdanov gepubliceerd met vermelding dat laatstgenoemde vermoedelijk de opvolger zal zijn van Stalin.

De vier voornaamste punten van het plan van Andrei Zhdanov waren wel: ten eerste, een uitstel van de na-oorlogse wereld toestand; ten tweede, het begin van een nieuwe politieke macht tegen de imperialistische en democratische landen; ten derde, de bestrijding van het Noordamerikaans plan om van Europa een slaaf te maken en ten vierde, het verenigen van alle vredelievende elementen om ten strijde te gaan tegen de nieuwste plannen voor agressie en oorlog.

Andrei verklaarde, dat wanneer de Europese landen met onderlinge verstandhouding te werk gingen, en een wederkerig handel-systeem gingen volgen, de Verenigde Staten van Noordamerika spoedig met een economische crisis te kampen zouden hebben, daar zij geen afzetgebied meer zouden vinden in Europa.

Zhdanov zeide dat Amerika voor de oorlog een insolaatiepolitiek had gevolgd, doch na de oorlog was Amerika begonnen met een nieuwe politiek. Amerika probeerde de plaatsen die Duitsland en Japan voor de oorlog in de wereldhandel innamen, nu te bezetten. Ten einde dit doel te bereiken, aldus ging de spreker voort, maakte Amerika misbruik van zijn militaire- en economische macht, doch de Sovjet Unie zal zich hiertegen verzetten.

Dit Amerikaans imperialistisch plan is een reactie op de successen die geboekt werden door de communisten in de Sovjet Unie. Amerika is door deze successen bevreesd en trachtte nu met dit plan het hoofd te bieden tegen deze communistische overwinning.

Andrei zeide dat Amerika de hoofdrol speelt in het imperialistisch plan en wordt bijgestaan en ondersteund door de Labour regering van Attlee en de Socialistische regering van Ramadier.

Het Amerikaanse imperialisme wordt verder ondersteund door de koloniale mogendheden zoals Nederland en België, verder nog door de reactionaire regimes van Griekenland en Turkije alsmede door de landen in het Verre Oosten, door Zuid Amerika en door China.

Deze landen gaan nu gezamenlijk een strijd beginnen tegen het communisme en de democratie. Zij zijn zelfs in staat met hun vroegere vijanden samen te werken, teneinde hun voorgezet doel te bereiken.

De landen, die het Russisch standpunt delen, zijn Roemenië, Joegoslavië, Hongarije, Finland, Indonesië en Viet Nam. Deze landen willen graag met het Anti-imperialistisch program mede doen, terwijl India, Egypte en Oostenrijk niet onsympathiek staan ten opzichte van dit plan.

DE KLEINE ALGEMENE VERGADERING.

Het eerste subcomité van het politieke comité van de Algemene Vergadering der Uno begon zijn werkzaamheden voor de vorming van de Kleine Algemene Vergadering. De Russen en Tsjechen zetten hun boycott de tweede dag voort. Er zijn voorstellen van de Verenigde Staten, Argentinië en Bolivia en de bedoeling van het subcomité is deze voorstellen te verwerken tot een voorstel, dat dan wordt voorgelegd aan het politieke comité.

De discussie begon over het Boliviaanse voorstel, toen Australië suggereerde om dit voorstel af te voeren omdat het iets geheel nieuws is en alle andere voorstellen uitsluit. Het Boliviaanse voorstel wil de zitting van de Algemene Vergadering in twee delen splitsen en president Aranha de macht geven om zowel het eerste deel der zitting te sluiten als het tweede deel te openen. Dit laatste zou Aranha moeten doen in overeenstemming met Aranha. Volgens het Boliviaanse voorstel zou het politiek comité gemachtigd worden onderzoekingen te leiden, onderzoekingscommissies te benoemen en ten alle tijde kennis te nemen van de verantwoordelijkheid der Veiligheidsraad.

John Foster Dulles van de Verenigde Staten legde uit, dat de bedoeling van de Verenigde Staten is, dat het interim comité of de kleine Algemene Vergadering een ondergeschikt lichaam zou zijn. Hij stelde voor eerst vast te stellen wat voor soort lichaam men wilde oprichten en dan kunnen we daarnaar eventuele veranderingen aanbrengen. Jose Arce van Argentinië zeide, dat hij niet kon begrijpen waaraan het Boliviaanse voorstel een moeilijkheid zou scheppen. Ik ben er niet zeker van, aldus Arce, dat wij allen een blijvend comité wensen. De Algemene Vergadering heeft het volste recht zoveel mogelijk comités op te richten als het zelf wil. Met het oog op de moeilijke omstandigheden is het niet gewenst uitien te gaan zonder achterlating van een comité, dat het volste recht heeft om het toekomstige werk voor te bereiden. Wij mochten geen ondergeschikt lichaam scheppen, maar het is het staande comité van de Algemene Vergadering, omdat het van de andere comité's verschilt.

Arce stelde voor het interim comité niet te machtigen om beslissingen te nemen, maar eerder een voorstudie te maken van alle problemen en de resultaten door te geven aan de Algemene Vergadering. Wij moeten een comité oprichten, dat zelfs niet op de geringste wijze raakt aan de Veiligheidsraad of aan een ander orgaan.

EEN PRIKKELDRAAD-GORDIJN TUSSEN RUSSISCHE EN AMERIKAANSE ZONE.

Het Sovjet-Russische militaire bestuur is bezig met het afsluiten van de grens tussen de Russische en de Amerikaanse zone in Duitsland. In Eisenach worden honderden arbeiders aangeworven voor het oprichten van prikkeldraadversperringen. Russische militairen houden toezicht op het werk.

Men vermoedt, dat de reden voor deze versperring gelegen is in de Russische wens, om de Duitse werkkrachten te verhinderen naar het Westen te vluchten, daar zij door de Russen vaak tot dwangarbeid worden ingezet.

ERNSTIG TREINONGELUK IN LONDEN.

Twee ondergrondse electrische treinen liepen te Londen op elkaar in hevige mist. Op zijn minst 25 personen werden gedood en meer dan 100 anderen werden gewond. Het ongeluk had plaats in het Zuiden van de voorstad Croydon. Twee uren na de botsing waren alle gewonden reeds in 28 ambulance-auto's weggevoerd.

De treinen liepen op elkaar. De laatste twee rijtuigen van de eerste trein werden uit de rails geworpen en de twee eerste wagens van de tweede trein werden geheel versplinterd. Er zijn geen locomotieven op deze treinen. De mensen, die in de buurt wonen, zeiden, dat er een volledig zwijgen heerste gedurende enige momenten na de botsing en dat daarna kreten om hulp gehoord werden.

Het is de ergste treinramp in Engeland in meer dan twee jaren en het vijfde ernstige ongeluk van dit jaar. Het aantal doden is het grootst sedert September 1945 toen 39 personen gedood en 25 personen gewond werden bij een treinongeluk te Bourne aan het einde van de rivier de Theems.

WILDSTAND IN HONGARIJE.

Vóór de oorlog was Hongarije een van de belangrijkste wildlanden van Europa. Men schoot jaarlijks gemiddeld 6000 herten, 13.000 reeën en 1500 wilde zwijnen. Van klein wild werden per jaar 1 millioen hazen, 350.000 fazanten en 500.000 patrijzen geëxporteerd.

Gedurende de oorlog is aan de wildstand een gevoelige slag toegebracht. Ter bevordering van het herstel is in het gehele land het jachtrecht in staatsbezit genomen. De staat heft aan de nieuw gestichte jachtverenigingen de jachtgebieden voor 12 jaar in pacht gegeven. Er zijn een 40-tal reservaten ingesteld. Van de vóóroorlogse wildstapel is slechts 30% over gebleven. Bijzonder groot is de vermindering bij reeën en herten. Daarentegen benadert het aantal wilde zwijnen weer het vóóroorlogse cijfer. Vlug herstelt zich ook de hazenstapel, zodat men binnenkort weer 1 millioen hazen per jaar kan exporteren, de tegenwoordige export belraagt een half millioen stuks. De patrijzen- en fazantstand herstelt zich eveneens vlug. Eerstgenoemde bedraagt reeds ongeveer 70% van de vóóroorlogse.

„IK HEB TREVOR NOOIT GEZIEN".

Hanna Feitsch, de vrouwelijke piloot, die Hitler in 1945 nog in zijn laatste ogenblikken heeft meegemaakt, deed een sensationele verklaring in het dagblad „Di Welt". In een ingezonden brief beweert zij de schrijver van „De laatste dagen van Hitler" niet te kennen. H. R. Trevor Rope, de auteur va ndit boek, heeft verklaard, dat het gebaseerd zou zijn op een ooggetuigenverslag van Hanna Reitsch.

„Ik heb de schrijver van dit werk nooit gesproken en ik veronderstel, dat hij mij nooit gezien heeft", zegt Hanna Reitsch. Haar uitspraak is niet in overeenstemming met de verklaringen die zij indertijd tegenover ambtenaren van de Britse Intelligence Service heeft afgelegd.

SYRIËRS GEVANGEN GENOMEN.

De Britse regering maakte bekend, dat het Britse leger in Palestina twaal Syriërs arresteerde, die de Noordoostelijke grens van Palestina overstaken, toen zij op grenswacht waren.

GRIEKSE TABAK VOOR NEDERLAND.

Griekenland zal 28.000 ton tabak uitvoeren naar de Verenigde Staten en enkele Europese anden, waaronder Nederland.

KABELSTORING.

De Directie van de Landsradio- en Telefoondienst deelt ons mede, dat er een kabelstoring is ontstaan tengevolge van de werkzaamheden, welke thans in de Hoogstraat worden verricht. De telefoonabonnees in de omgeving IJzerstraat, Hoogstraat, Klipstraat en Wawerf zullen voor enigedagen gestoord of buiten bedrijf zijn, totdat een nieuw stuk telefoonkabel zal zijn ingelegd.

Nachtelijke klop op de deur gevreesd door ieder die geen communist was

NKVD-methode bezorgde stroom van bekentenissen

Omstreeks October ging Rakosi, plaatsvervangend eerste-minister en een van de Grote Zeven der Hongaarse communisten, stugger optreden. Tot dan toe had hij zich voorgedaan als een ietwat joviale dweper. Hij had ons vaak bezig gehouden met verhalen over de tijd, dat hij als agent van de Komintern actief was in West-Europa; hij kon uit eigen ervaring nauwkeurige vergelijkingen maken tussen het leven in tal van gevangenissen tussen Italië en Denemarken. Maar die onbezorgde dagen waren nu voorbij: er moest nu gehandeld worden.

Ik herinner me nauwkeurig hoe hij zich in de ministerraad gedroeg. Hij begon met het te voorschijn halen van zijn vlijmscherpe zakmes. Hij opende het en sneed het schrijfpapier, dat voor hem lag, zorgvuldig in keurige smalle stroken. Daarop schreef hij tijdens de besprekingen zijn instructies, die hij niet alleen doorgaf aan zijn communistische collega's, doch ook aan de vertegenwoordigers van de tot het communistische front behorende Nationale Boerenpartij en aan Arpad Szakasits, leider van de sociaal-democraten, die nu geheel onder Rakosi's invloed stond. Ofschoon Szakasits naast hem zat, zeide Rakosi geen woord tegen hem; hij deed niets anders dan kil en zonder een spier te vertrekken strookjes naar hem te schuiven.

Er ontstond spanning en die nam in belangrijke mate toe, toen ik in December vertrouwelijke inlichtingen kreeg over de arrestatie door de Hongaarse politiek-militaire politie van een aantal mensen, die werden beschuldigd van „samenzwering tegen de staat". Ik gelastte een uitgebreid onderzoek. Dezelfde avond werd er op de deur van mijn kamer geklopt. Generaal Kondratof stapte binnen. Hij was hoofd van de militaire afdeling van de geallieerde bestuursraad en als zodanig was hij de rechterhand van generaal Sviridof, de voorzitter van de bestuursraad en in feite de enige machthebber van dit lichaam.

„Als het onderzoek niet onmiddellijk wordt gestaakt, zal het Sovjet-Russische militaire gezag de zaak van de samenzwering in handen nemen", zeide hij. Dat betekende, dat allen, die waren of nog zouden worden gearresteerd, naar Rusland zouden worden overgebracht en waarschijnlijk nooit meer zouden terugkeren. Zolang zij in Hongarije bleven, konden zij ten minste rekenen op een openbare behandeling van hun zaak. Ik gaf toe: het onderzoek werd gestaakt.

De volgende morgen verzocht ik Rajk, de minister van Binnenlandse Zaken, mij verslag uit te brengen. Hij is van de Grote Zeven de enige, die zijn opleiding niet in Rusland heeft genoten; zijn scholing is in andere Europese landen opgedaan. De lange, magere en plechtstatige Rajk kwam vol zelfvertrouwen mijn werkkamer binnenstappen. Ik ben er zeker van, dat hij op de hoogte was van Kondratofs ingrijpen. Rajk vertelde mij, dat de samenzwering veel uitgebreider was, dan aanvankelijk werd aangenomen; er waren microfoto's met geheime militaire bevelen gevonden, waarin alle niet-communistische officieren van het leger en leden van de rijkspolitie in groepen werden verenigd. Deze organisaties zouden de republiek willen omverwerpen en een fascistische monarchie stichten.

Ik vond het te dwaas om over te praten, dat er ook maar één samenzweerder zou zijn, die met zulke plannen rondliep. Ze waren een eenvoudig belachelijk zolang het Russische bezettingsleger in het land was. En zelfs als de Russen weg waren zou het absurd zijn geweest te veronderstellen, dat zij zouden gedogen, dat zulk een bewind voor hun deur werd ingesteld.

Nieuwe arrestaties.

Enkele dagen later was Rajk er weer, heel ernstig. Nieuwe arrestaties waren noodzakelijk geweest, zeide hij, en er waren bekentenissen afgelegd, die voor leden van de partij der Kleine Boeren zeer bezwarend moesten worden geacht. Dat was voor mij aanleiding een bijeenkomst van alle partijen te beleggen. Rajk verscheen op deze bijeenkomst met een collectie politie-rapporten en een bundel gedetailleerde bekentenissen, die, naar hij verklaarde, eigenhandig waren geschreven door de gearresteerden. Het speet hem, dat hij er op moest wijzen, dat een aantal bekentenissen vertegenwoordigers van de partij der Kleine Boeren in het parlement en zelfs een lid van het kabinet belastten. Met het lid van het kabinet doelde hij op Andreas Misteth, de minister van Heropbouw. Na weerzinwekkende besprekingen werd besloten, dat de partij der Kleine Boeren moest goedvinden, dat een vervolging werd ingesteld, maar dat zij het recht had te eisen, dat de zaken zo spoedig mogelijk in openbare terechtzittingen zouden worden behandeld. Indien de bekentenissen vervalst of afgedwongen waren, zouden ze dan kunnen worden tegengesproken of ingetrokken, zo werd geredeneerd. Een paar maanden te voren hadden de communisten getracht voor twee leden van de partij der Kleine Boeren een aanklacht wegens moord pasklaar te maken, maar tijdens de terechtzitting was het komen vast te staan, dat beiden onschuldig waren.

Ditmaal echter stonden wij echter tegenover een beter voorbereid spel. De communisten hadden ons nog niet meer dan de allereerste faze laten zien. Hun kranten begonnen de leden van de Kleine Boeren de een na de ander te beschuldigen van deelneming aan de samenzwering. De bekwaamste en meest hoogstaande figuren werden niet gespaard. Telkens als een nieuwe naam werd genoemd, kwam Rajks politieke politie voor de dag met een voor de nieuwe beschuldigde bezwarende bekentenis van iemand, die reeds gevangen zat. Het aantal arrestaties liep spoedig in de honderden (en sindsdien in de duizenden) en naarmate de weken verstreken, begon ieder die geen communist was te vrezen voor de nachtelijke klop op de deur.

Vervolgens opende de communistische pers een offensief tegen Bela Kovacs, secretaris-generaal van de Kleine Boeren. Hij was al twintig jaar lang mijn boezemvriend. Rakosi en Szakasits kwamen mij mededelen, dat Kovacs wel is waar geen samenzweerder was, maar dat hij toch verscheidene complottanten had gekend, zonder dat hij ze had aangegeven. Daarom verzochten zij mij hem voor onbepaalde tijd met verlof naar het platteland te sturen. Ik weigerde botweg, maar ik was toch niet gerust over de afloop van deze affaire. Ik wist, dat mijn vriend een onvervaarde, eerlijke en emotionele man was, die wel eens verzuimde een blad voor zijn mond te nemen. Ik vreesde, dat de communisten hiervan gebruik zouden trachten te maken. Daarom nam ik hem enkele dagen later mee, toen ik voor de vorm op jacht ging. Buiten het bereik van mogelijke spionnen of verborgen microfoons, smeekte ik hem voorzichtig te zijn. Hij beloofde het. Hij zeide realist genoeg te zijn om te beseffen, dat de coalitie een noodzakelijk kwaad was. „Maar die communisten", riep hij uit, „zullen hemel en aarde bewegen om ons te vernietigen." Hij bood mij aan om vrijwillig af te treden en zich op het platteland terug te trekken, indien dit tot een verbetering van de toestand zou kunnen leiden. Ik antwoordde hem, dat ik dit aanbod niet in overweging kon nemen.

Een paar dagen later beweerden de communisten, dat Kovacs rechtstreeks bij de „samenzweringen" betrokken was. Zij verlangden dat zij parlementaire onschendbaarheid zou worden opgeheven, opdat zij hem konden doen arresteren. Hiertegen zette ik mij, samen met de partij der Kleine Boeren schrap. Van een normaal regeringsbeleid was in deze dagen geen sprake meer; het gehele apparaat was tot stilstand gekomen.

Vrijwillig verhoor.

Ten slotte werd overeengekomen, dat Kovacs, zonder afstand te doen van zijn onschendbaarheid, drie dagen achtereen, telkens gedurende zes uur, bij de politie zou komen om zich te laten ondervragen en zich te verweren tegen de ingebrachte beschuldigingen. Na de eerste dag kwam Kovacs mij opzoeken. „Ze hebben de zes uren gebruikt om aan een stuk door tegen me te schreeuwen", zeide hij. „Ik heb niet eens gelegenheid gekregen antwoord te geven."

Niettemin vond hij, dat hij deze bespottelijke vertoning maar moest voortzetten. Hij berustte er in. Op de tweede dag van zijn verhoor, 26 Februari 1947, sloegen de Russen toe. Hun geheime militaire politie streek neer in het hoofdbureau van politie en nam Kovacs mee. Hij werd nu beschuldigd van samenzwering tegen het Russische leger. Het is te dol om er over te praten, maar het is gebeurd. Van Kovacs' parlementaire onschendbaarheid behoefden de Russen zich niets aan te trekken.

Ik kon de volgende nacht niet slapen en besloot af te treden als eerste minister. Toen het morgen werd, kwam ik terug op dit besluit: zulk een stap kon Kovacs niet redden en ik zou er de communisten misschien mee in de kaart spelen.

Binnen enkele dagen stelden Groot Britannië en de Verenigde Staten generaal Sviridof in scherpe bewoordingen gestelde nota's ter hand, waarin werd geprotesteerd tegen de arrestatie van Kovacs en een onpartijdig onderzoek van de zogenaamde samenzweringen werd gevraagd. Drie dagen later antwoordde Rusland door bemiddeling van Sviridof: het protest werd afgewezen en het onderzoek bot geweigerd. De volgende week stelden Washington en Londen hun eisen, in krassere termen, voor de tweede maal. Weer weigerde Rusland er op in te gaan. De communisten werden nog brutaler.

Langzamerhand drong het door, dat Rajks Hongaarse politieke politie haar wegens „samenzwering" gearresteerde slachtoffers wetenschappelijk folterde. Ik doel hier niet op het gewone ruwe slaan of zelfs op het afranselen, waaraan zij zich schuldig maakte, maar op de verfijnde kwellingen, waarin de NKVD (de geheime politie der Sovjets) haar onderricht had gegeven. Uit de gevangenis werd mij een briefje in handen gespeeld van een man wiens handtekening ik kende. Het was met potlood geschreven op een bladzijde, die uit een oud boek was gescheurd. De man deelde mede, dat hij tijdens een verhoor gedwongen was geweest 120 uur aan een stuk, nu eens bij kennis, dan weer half bewusteloos, onder schel licht te staan.

Later drongen berichten door over chirurgisch ingrijpen, waarbij het centrale zenuwstelsel werd beschadigd en over het bedreigen van beschuldigden met maatregelen tegen hun vrouw en kinderen. Maar blijkbaar werd toch het meest vertrouwd op de ervaring, dat bijna ieders zenuwen te gronde gaan aan uitputting, mits deze voldoende pijnlijk en langdurig is.

Toen ik de communisten en de Russen er van poogde te overtuigen, dat hun handelwijze vroeg of laat tot gevolg moest hebben, dat de gehele wereld zich van hen zou afkeren, kreeg ik de verzekering, dat de „normale procedure" werd toegepast — wat misschien juist is als communisten deze uitdrukking gebruiken.

Communistische rechtbank.

De eerste samenzweringszaken werden, omdat wij van de Kleine Boeren er op stonden, in openbare zittingen behandeld. Maar de rechtbank werd, op grond van een wet, welke de Russen ons in 1945 hadden opgelegd, zo samengesteld, dat vier van de vijf rechters ofwel communisten ofwel handlangers waren. De beklaagden mochten hun verdedigers gedurende precies tien minuten voor de aanvang van de zitting spreken — en dan nog alleen maar in het bijzijn van Rajks politieke politie.

De houding van de beklaagden was schokkend. Stuk voor stuk gaven zij zonder enige terughouding alles toe wat hun ten laste werd gelegd — en dat waren beschuldigingen waarvan zij wisten, dat de gevangenis of de dood er op zou volgen indien zij gegrond bleken te zijn. De bekentenissen waren uitvoerig op het langdradige af; ze werden opgedreund alsof ze van buiten waren geleerd en steeds kwamen er dezelfde, stereotiepe zinnen in voor. Het publiek zat er verbaasd en tegelijk ontzet bij.

Een man poogde een uitzondering te vormen. Balint Arany, secretaris van de plaatselijke afdeling Boedapest van de partij der Kleine Boeren, trachtte moedig zijn geschreven bekentenis in te trekken. De communistische president van de rechtbank schorste onmiddellijk de zitting. Spoedig daarna zorgden deskundigen van de N.K.V.D. er voor, dat Arany snel en geruisloos verdween. Een week later zat hij weer in de beklaagdenbank, zonder een schrammetje. Doch nu rolden de woorden, die een volledige schuldbekentenis inhielden, van zijn lippen of het hoepels waren. Zo drukten de Hongaren het terecht uit.

Rekenkamer doet een boekje open

„Oberregierungsrat" incasseerde twee millioen aan zilverbons

De Algemene Rekenkamer heeft verslag over het jaar 1946 gepubliceerd. Het is aan Hare Majesteit de Koningin gericht en bevat zo ontzaglijk veel droeve staaltjes van minder maar ook van dubbel en dwars schuldige verspillingen, dat het in staat moet worden geacht een plichtsgetrouwe, onkreukbare Vorstin moedeloos te maken! Het rapport beslaat 69 filio-kolommen en in zeventien paragrafen worden ruim tweehonderd onderwerpen aangesneden. En legio krassen met het blauwe potlood zet de lezer in de marge, wanneer hij de zotste maar ook de droevigste gevallen wenst aan te stippen.

Het begin van het Verslag deelt een en ander mee van merkwaardigheden, die dateren uit de bezettingstijd en voor een deel de Duitsers konden worden aangewreven. Hier wemelt het al van fraudes en oplichterijen, aldus „De Volkskrant".

In Augustus 1943 kwam de Rekenkamer te weten, dat het agentschap van het ministerie van Financiën voor f 2.016.000 aan zilverbons had overgedragen aan „Oberregierungsrat" Heinisch. die Huize Clingendaal nabij Den Haag bewoonde. Om het maar kort te maken zij gezegd, dat er f 56.000 is teruggevonden; dat is alles!

In de hongerwinter, toen de treinen niet meer reden, werden ambtenaren, die niet naar huis konden komen, in Den Haag gehuisfest en gevoed voor 60 cent per dag. Er zijn er geweest, die vrouw en kind ook maar daar in de kost hebben gelegerd.

Dure zalf.

Een vals schilderij „De zalving van Bethanië", is in 1942 met Rijksgeld aangekocht voor het bagatel van één millioen driehonderdduizend gulden.

Van deze en dergelijke staaltjes staan er vaak zeven op een bladzijde. Dat de bezettingstijd van veel de schuld is, is in zekere zin een verontschuldiging. Dat die geest van „het kan niet op" welig tierde nog bij de liquidatie van de oorlog en de bezetting, is bekend. Wij zullen daar maar niet veel van oprakelen en doen dat evenmin van de verhalen, die nog betrekking hebben op de Londense tijd, waarvan men al genoeg weet.

Onder het hoofd „Ongebruikelijke Rijksuitgaven" — men hoort uit deze titel de spot klinken van de alles bedillende en controlerende rekenmeesters der Rekenkamers! — worden genoteerd een serie posten, die het arme vaderland te behalen heeft gekregen na de feestroes der bevrijding.

De Binnenlandse Strijdkrachten dienden rekeningen in te

Leiden voor muziek, versiering en theater	f 1238.90
Den Haag voor twee feestavonden	f 3845.15
Den Bosch voor gedistilleerd	f 401.08
Drachten voor rookartikelen	f 1471.14
en aan dranken	f 869.66
Den Haag nog eens voor rookartikelen	f 3200.—
Purmerend voor de huur van 19 auto's	f 6690.50

Men kan hierbij opmerken, dat de illegale strijdkrachten haar karig loon in de vorm van een verzetje wel hebben verdiend, maar als Wassenaar in datzelfde lijstje prijkt, wel is waar voor slechts f 80.— maar voor twee... gouden stiftanden, zet men toch grote ogen op.

Van feesten gesproken.

Tijdens de bezetting werd op de departementale afdelingen braaf gefuifd. Ernstiger, aldus het verslag, acht de Rekenkamer het, dat de uitgaven, daarmede gemoeid, ook later bleven bestaan.

In Juli 1945 vierde het personeel van de Rijkskeukendienst feest met een tekort van f 3000. Dat liep men in door een deel der opbrengst van de gebruikte keukeninventaris maar niet aan het Rijk af te dragen.

In November 1945 gaf een streekbureau voor de Heropbouw een feestavond voor bijna 1000 gulden en een afdeling van de Politieke Recherche betaalde voor de aanschaffing van druiven op een fuifje f 1278.92.

Een hoofdambtenaar aan Sociale Zaken declareerde voor het eerste halfjaar van 1946 een bedrag van f 16.000 alleen voor autoreizen.

Nu is het vreemde, dat de ministers, wanneer zij hierover worden aangesproken, blijkens de als kanttekeningen afgedrukte verklaringen, weinig- of nietszeggende antwoorden geven, waarop dan gewoonlijk nog rijkelijk lang moet worden gewacht. Zo krijgen we in het onderhavige geval te lezen: „Maatregelen zijn genomen, dat een bovenmatig gebruik van auto's voor dienstreizen in het vervolg uitgesloten moet worden geacht." Is het wonder, dat op dezelfde hoogte de Kamer opmerkt, hoe weinig bevredigend zij dit antwoord vindt?

Bij aandachtige lezing van het verslag ontkomt men niet aan de indruk, dat de ministers niet energiek en drastisch genoeg de zuinigheid in de hand werken! Het zijn vooral de ministers van Landbouw en van Oorlog, die nogal eens op de vingers worden getikt.

Het kon niet op.

Bij de legerafdeling R.A.O. (Recreatie en Algemene Ontwikkeling) kon het ook niet op. Herhaaldelijk werden artisten geëngageerd en gehonoreerd, die nooit optraden. Er is een revue, getiteld „Reveille" ten tonele gevoerd, die door slechts 3525 personen is bijgewoond; op ieder van hen heeft het Rijk meer dan f 25.— toegelegd. Hier komt vooral ook een schromelijke ondeskundigheid om de hoek kijken!

Hetzelfde geldt voor de N.V. Ned. Turfbrikettenfabriek in Assen, die opgezet is als een proeffabriek, maar nu al bijna vier ton heeft gekost. In 1944 reeds beval de Rekenkamer aan, het bedrijf te sluiten, maar nu nog eens zegt de minister: Aangezien de resultaten van brikettering in het buitenland niet ongunstig schijnt (sic!) te zijn, is aan het Centraal Instituut van Industrie-ontwikkeling verzocht een onderzoek naar de levensvatbaarheid in te stellen.

De broodtoeslag.

Toen in begin 1946 het broodrantsoen van 2800 op 2400 gram verlaagd werd, redeneerde de Rekenkamer: als men de consument hetzelfde laat betalen, kan de regeringstoeslag van 4 cent per brood op 1 cent komen. Dat ging niet in verband met de loon- en prijspolitiek. Iets dergelijks werd afgewimpeld met betrekking tot de toeslag op de prijs van het varkensvlees en tot een verlaging van de theeprijs, waarop het trage departement nauwelijks of „ondanks herhaald rappèl" niet antwoordt!

Gelukkig heeft de Rekenkamer met haar adviseren ook wel eens succes. Toen een nieuw vaccin tegen mond- en klauwzeer, dat aanvankelijk gratis werd verstrekt, probaat bleek te helpen, was het de Kamer, die de raad gaf: maar verkoop het goede toch. De verkoop heeft de Schatkist 1¼ millioen gulden opgeleverd!

Hoe bestaat het.

Een matroos eet duurder brood dan een soldaat. De Rekenkamer vond dat vreemd en heeft er de oorzaak van onderzocht; resultaat f 25.000 besparing per jaar.

Bij Marine zijn vijf rekeningen tweemaal betaalbaar gesteld tot een bedrag van f 88.252,44. Er zijn hier geen ongelukken te betreuren geweest; dit neemt echter niet weg, dat het niet mocht voorkomen.

ZIJ WILDEN WEL.... MAAR KONDEN NIET.

De politieberichten uit Aruba vermelden deze week twee bijzondere gebeurtenissen. De eerste is meer van komische aard en verhaalt hoe vier zeelieden naar hun schip wensten gebracht te worden. Nu is dit nu niet bepaald een wereldschokkende gebeurtenis, waarvoor de Arubaanse politiemacht op de been gebracht moet worden. Het feit ovenwel wilde, dat genoemde zeelieden wel solvent waren, maar nog niet direct over contanten konden beschikken. Ten einde onenigheid te voorkomen, gingen de agenten mee om er op toe te zien, dat de zeelieden ook inderdaad betaalden.

Het verhaal vertelt niet, of de agenten in kwestie ook nog hebben moeten betalen om met de wagen mee te rijden.

MAN VERBRAND MET KOKEND WATER.

Een minder onschuldig karakter droeg de volgende zaak. Aan de politiewacht vervoegde zich een bestuurder van een auto, die op weg was naar het Lago-Hospsitaal. De bestuurder vervoerde een man, die door zijn vrouw met kokend water ernstig was mishandeld. De man kermde van de pijn en klaagde, dat hij niet meer rechtop kon zitten.

In het hospitaal constateerde de behandelende geneesheer dat er een vierde gedeelte van des mans lichaam was verbrand en dat levensgevaar aanwezig was. De politie heeft de vrouw, M. C. die bekende haar man met kokend water, terwijl hij ter ruste was, te hebben gegooid, gearresteerd onder beschuldiging van moord, c. q. zware mishandeling.

De motieven moeten hoofdzakelijk gezocht worden in een minder goede verstandhouding tussen man en vrouw.